

**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÜLKELERİ HÜKÜMETLERİ
ARASINDA DOĞAL VE İNSANLARDAN KAYNAKLANAN AFETLERDE
ACİL YARDIM VE ACİL MÜDAHALE ANLAŞMASINA KATILMAMIZIN
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 12.10.2005 Sayı: 25964)

Kanun No
5404

Kabul Tarihi
6.10.2005

MADDE 1. - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü bünyesinde hazırlanarak 15 Nisan 1998 tarihinde imzaya açılan “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşması”na katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÜLKELERİ HÜKÜMETLERİ ARASINDA
DOĞAL VE İNSANLARDAN KAYNAKLANAN AFETLERDE ACİL YARDIM VE
ACİL MÜDAHALE ANLAŞMASI**

İşbu Anlaşmanın tarafları olan Hükümetler, bundan sonra Taraflar olarak anılacaktır.

Tarafların, kendi güçleri ve imkanları ile üstesinden gelemeyecekleri acil durum ihtimallerini ve aynı zamanda böyle durumlarda ortaya çıkacak acil önlem ve müdahale için eşgüdüm sağlanması talebini dikkate alarak;

Gelişmiş bölgesel işbirliğinin acil durumlarda yardım konusuna da yaygınlaştırılması ve etkilenen nüfusa eşgüdüm halinde yardım sağlanmasını dileyerek;

Uluslararası acil yardım alanında BM'nin çabalarını destekleyerek, çeşitli uluslar arası, bölgesel ve alt bölgesel örgütler çerçevesinde genel kabul gören yönetmelik ve kurallar ile uluslararası sözleşme ve anlaşmaları tanıyarak ve bunlara saygı duyarak; ayrıca ilgili ulusal mevzuatın geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla;

Uluslar arası acil yardım alanında Birinci Karadeniz Kızıl Haç ve Kızılay Toplulukları Konferansında (1997) alınan girişimleri temel alarak ve daha ileri düzeyde işbirliğini destekleyerek;

KEİ ülkeleri ve diğer benzer Uluslar arası Merkezler tarafından elde edilmiş tecrübelerden istifade ederek bir Uluslar arası Karadeniz Kurtarma Merkezi kurulması fikrine desteklerini ifade ederek;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Uygulama Alanı

1. Bu anlaşma, doğal ve insanlardan kaynaklanan afetlerde Tarafların eşgüdüm halindeki faaliyetleri için prensipleri ve çerçeveleri belirler.

2. Bu anlaşma, Tarafların kendi güçleri ile üstesinden gelemeyecekleri doğal ve insanlardan kaynaklanan afetlerin meydana gelmesi halinde uygulanacaktır.

Madde 2

Tanımlar

Bu anlaşmanın amaçları için, aşağıdaki tanımlar karşılığında gösterilen anlamlara sahip olacaktır:

"Yardım"- Talep Eden Tarafların ihtiyaçlarını karşılamak üzere Yardım Eden Taraflarca sağlanan mallar, malzemeler, personel ve hizmetler;

"Yardım Eden Taraf" - Yardım Sağlayan Taraf;

"Yardım Ekibi" - Yardım Eden Tarafın uzmanlarından oluşan; yardım sağlamakla görevlendirilmiş ve tüm gerekli imkanlarla donatılmış grup;

"Yetkili Organ" - Bu anlaşmanın uygulaması ile ilgili, faaliyetlerin koordinasyonu ve uygulanması için herbir tarafça atanan birim;

"Afet" - İnsan hayatına veya çevreye büyük ölçüde fiziki, sosyal, ekonomik ve kültürel zarar veren; belirli bir bölgede, bir kaza, zararlı doğal olgu, felaket, doğal veya insanlardan kaynaklanan bir olay;

"Acil Durum" - birdenbire ortaya çıkan ve anında müdahale gerektiren, çoğunlukla tehlikeli bir olay;

"Acil Durum Bölgesi"-acil durum meydana gelen bölge;

"Acil Durum Müdahalesi" - Acil durumlarda, acil durum bölgesindeki ikincil zararlı etkiler de dahil olmak üzere, çevresel, kültürel ve maddî kayıpların en aza indirgenmesi, halk sağlığının korunması ve hayat kurtarma amacına yönelik arama, kurtarma ve bölgedeki hayatın eski haline dönebilmesi için diğer faaliyetler;

"Malzeme"-malzemeler, teknik ve ulaştırma imkanları, Acil Yardım Ekibinin aletleri ve üyelerin kişisel malzemeleri;

"Yardım Malları" - Afetten zarar gören nüfus arasında ücretsiz ve vergisiz olarak dağıtılan maddî kaynaklar;

"Kişisel Veriler" - Bu anlaşmaya konu olan, belirli bir acil durum ile bağlantılı şahıslara ilişkin her tür bilgi;

"Talep Eden Taraf" -Yardım için başvuran taraf;

"Arama ve Kurtarma Faaliyetleri"-Acil Durum Bölgesinde yetkili uluslar arası kuruluşlarca belirlenen insanları kurtarmaya, maddi ve kültürel varlıkları ve çevreyi korumaya yönelik faaliyetler;

"Transit Ülke" - "Talep Eden Taraf" ve "Yardım Eden Taraf" dışında, Hükümeti anlaşmaya taraf olan ve toprakları, hava sahası veya kıta sahanlığı üzerinden yardım malzemesi ve malları geçen herhangi bir ülke;

Madde 3

Prensipeler

1. Taraflar, doğal veya insanlardan kaynaklanan afetlerin meydana gelmesi veya meydana gelme ihtimali bulunması halinde en kısa sürede gerekli bilgi ve yardımın sağlanmasını teminen işbu Anlaşmanın hükümlerine olduğu kadar kabul edilmiş uluslar arası düzenlemeler ve prensiplere uygun olarak işbirliği yapacaklardır.

2. Taraflardan birinin topraklarında meydana gelen doğal veya insanlardan kaynaklanan afetler konusunda yardıma ihtiyacı olması halinde, bu Taraf diğer Taraf(lar)a ulusal çağrı göndererek yardım isteyebilecektir. Yardım eden Taraf(lar), afetin meydana getirdiği zararların önlenmesi veya ortadan kaldırılması için talepte bulunan Taraf(lar)a yardım edeceklerdir.

3. Taraflar, imkanları ölçüsünde birbirlerine yardım edecektir. Yardım, taraflarca aksi kararlaştırılmadığı takdirde ücretsiz olarak sağlanacaktır.

4. Talep Eden Taraf yardım mallarının herhangi bir engellemeyle karşılaşmadan teslim alınmasını ve münhasıran afetten etkilenen halk arasında dağıtılmasını sağlayacaktır. Yardım malları ırk, din, dil, siyasi veya diğer unsurlara bağlı ayrımcılık yapılmadan dağıtılacaktır.

Madde 4

Yardım Talebi ve Bilgi Değişimi

1. Taraflar, Acil Durumlarda yardım istemeye yetkili organlar olacaklardır.

2. Yardım, talep üzerine sağlanacaktır; Talep Eden Tarafın aşağıdaki hususları açıkça belirtmesi gerekmektedir:

- Afetin yeri, zamanı, yapısı ve boyutları ve zarar gören bölgede o andaki acil durum,
- Talep edilen afet yardımında önceliklerin belirlenmesi, talep edilen yardımın tanımlanması, o ana kadar yapılan faaliyetler,

3. Yardım Eden Taraf, yardım sağlanması için anında bir karar alacak ve Talep Eden Tarafa sağlayabileceği yardım imkanlarını, boyutlarını ve koşullarını bildirecektir.

4. İşbu maddenin 2 nci paragrafında yer alan bilgi, durumdaki gelişmeyi takiben yenilenecektir.

Madde 5

Transit Geçiş

Talep Eden Tarafın isteği üzerine, yapılan yardımın geçişi sırasındaki toprakları üzerinden transit geçiş yapılacak ülkenin Hükümeti, ulusal mevzuatına, uluslar arası hukuk ve uygulamalara uygun olarak gerekli tüm desteği sağlayacaktır.

Madde 6

Yetkili Makamlar ve Odak Noktaları

1. Tüm taraflar, işbu anlaşmanın uygulanmasıyla ilgili işlerin koordine edilmesi için bir veya daha çok yetkili makam belirleyeceklerdir (veya oluşturacaklardır).

2. Yürürlükteki diğer ikili ve çok taraflı anlaşmalara hanel gelmeksizin, tüm taraflar Acil Durumlarda Yardım temini ve bilgi verilmesi amacıyla bir veya birkaç yetkili odak noktası belirleyecek veya oluşturacaklardır.

3. Taraflar, yetkili makamlar ve odak noktalarına ilişkin değişiklikleri birbirlerine yazılı olarak diplomatik kanallardan bildireceklerdir.

4. Tüm taraflar yetkili makamların ve odak noktalarının sürekli olarak faaliyet göstermesini temin edecektir.

Madde 7

Acil Durumlar Çalışma Grubu (Komitesi)

Bu anlaşmanın uygulanması için, yetkili ulusal makamlar bir temsilcilerini KEİ çerçevesinde kurulacak ilgili bir ortak organa (Acil Durumlar Çalışma Grubu-Komitesi) atayacaklardır.

Madde 8

Acil Durumlarda Yardımların Koordinasyonu ve İşletilmesi

1. Talep Eden Tarafın yetkili makamı Yardım Ekiplerinin faaliyetlerini, ekiplerin liderleri aracılığı ile koordine edecek, işletecek ve denetleyecektir.

2. Talep Eden Taraf, Yardım Eden Tarafın Ekiplerinin liderlerini Acil Durum Bölgesindeki durumdaki gelişmeler hakkında bilgilendirecek ve gerekli olduğu takdirde, bu ekiplere tercüman ve tüm arama, kurtarma ve diğer acil faaliyetleri uygulayan Merkez ile iletişim imkanları sağlayacaktır.

3. Yardım ekiplerinin, ülkeye varış tarihlerinden itibaren en az 72 saat süresince Acil Durum Bölgesinde görev yapmak üzere yeterli şekilde donatılmış olmaları gerekmektedir. Bu sürenin hitamında, talepleri halinde, Talep Eden Taraf bu ekipler için gerekli tüm malzemeleri yenileyecektir.

4 Talep Eden Taraf, ekiplerin güvenlik, ücretsiz sağlık yardımı, işe ve kalacak yerlerinin temini ve ekip uyelerinin kendi stoklarının tükenmesi halinde öncelikli onemi olan malzemeleri sağlamakta yükümlüdür

Madde 9

Sınır Geçişleri Usulü ve Yardım Ekiplerinin İkamet Kuralları

1 Yardım Ekiplerinin mensuplarının, Talep Eden Taraf veya Transit Ülkenin sınırlarından geçişlerinin usulu, Talep Eden Taraf veya Transit Ülkenin kendi ulusal mevzuatları, uluslar arası hukuk ve ikili anlaşmalar ile belirlenecektir

2 Arama kopekleri grubunun, Talep Eden Ülkenin sınırlarından geçiş usulu sırası ve Talep Eden Tarafın Ülkesinin topraklarında ikametleri, her defasında Talep Eden ülkenin topraklarında geçerli olan karantina kuralları uyarınca belirlenecektir

3 Yardım Ekiplerinin mensupları, Talep Eden ve/veya Transit Ülkenin kendi kanunları ve kurallarına uymakta yükümlüdür Yardım Ekipleri, aynı zamanda çalışma ve diğer ilgili mevzuat bakımından Yardım Eden Tarafın yargı yetkisine tabidir

Bu ekiplerin, sivil savunma/sivil koruma para-militer personel ihtiva etmeleri halinde ikametleri ve faaliyetleri taraflar arasında daha önce kararlaştırılmış olacak

ve Yardım Eden Tarafın bu tür personelin statusunu düzenleyen ulusal mevzuat ve kurallarına tabi olacaktır

4 Yardım Ekiplerinin, malzemelerinin ve gıda yardımlarının sevkiyatlarının sağlanması amacıyla, uygun her tür araç en kısa surede olay yerine ulaşmak için kullanılacaktır

Yardımları sevk etmek için belirlenmiş ulaştırma araçlarının kullanma sırası Tarafların yetkili makamlarınca belirlenecektir

Madde 10

Yardım Malzemesi ve Malların İhracat, İthalat ve Transit Geçişleri

1 İşbu anlaşma uyarınca ithal veya ihrac edilecek yardım malzemesi ve malları her tür gumruk vergisi, resim ve ücretten muaf olacaktır

2 Yardım Malzemesi ve Urunlerin gumruk denetlemesi ve kontrolü, Tarafların Yetkili Makamları tarafından Yardım Ekiplerinin yapısı, ve ithal ve ihrac edilen malzemenin listesi ve yardım mallarının belirlendiği bildirimlerin verilmesini takiben, öncelikli olarak ve basitleştirilmiş bir şekilde yapılacaktır

3 Uyuşturucu ve psiko trop maddeler sadece tıbbi yardım amacıyla gerekli miktarlarda ithal edilebilir ve uzman tıbbi personel tarafından kullanılabilir Bu durumda, yardım ekibinin lideri, uyuşturucu ve psiko trop maddelerin nomenklaturlerini ve miktarlarını belirten listeleri gumruk kont-rol yetkililerine deklare edecektir

Talep Eden Tarafın ilgili makamları, yukarıda bahse konu malzemenin kullanımını ve muhafazasını kontrol edebileceklerdir

Görev süresi içinde kullanılmayan uyuşturucu ve psiko trop maddeler Talep Eden Tarafın topraklarından dışarıya çıkarılacaktır. Kullanılan uyuşturucu ve psiko trop maddelerin belgesi, görevin tamamlanmasını takiben, yardım ekibinin lideri ve hekimi tarafından imzalanmış ve Talep Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tasdiklenmiş olarak Talep Eden tarafın gümrük kontrol yetkililerine sunulacaktır.

Madde 11

Uçaklar

1. Yardım ekiplerinin, yardım malzemesinin ve yardım mallarının sevkiyatı uçak ile yapılabilecektir.

2. Yardım Eden Tarafın Yetkili Makamı, Talep Eden Tarafın Yetkili Makamına, yardım sağlamak amacıyla uçak kullanma kararını, havadan indirme yapılacak bölge, uçuşların rotası, uçağın tipi ve çağrı işaretleri, mürettebatın sayısı, kargonun niteliği, uçuşların saatleri ve yolcuların listesi (personel, teknik personel, gazeteciler vb) ile birlikte bildirecektir.

3. Sivil veya devlet uçaklarının uçuşları, Uluslar arası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) ve Tarafların yasal düzenlemelerine uygun olarak düzenlenecektir. Devlet uçakları için ayrıca diplomatik klerans gerekli olacaktır.

4. Yardım Eden Taraf, bu anlaşma uyarınca, acil yardım taşıyan uçak için üst uçuş, parketme, kalkış ve seyrüsefer hizmetleri için ücret ödemekten muaf olacaktır.

5. Acil Yardım taşıyan uçuşlarda, uçağın yakıt ikmali ve bakım hizmetlerine ilişkin giderlerin karşılanması, bu anlaşmanın ilgili taraflarının yetkilileri tarafından her durumda ayrı ayrı sonuçlandırılacaktır.

Madde 12

Yardım

1 . Yardım sağlanması, işbu anlaşmanın 3 üncü maddesinde açıklanan prensipler çerçevesinde yerine getirilecektir.

Madde 13

Acil Durumlarda Yardım Giderlerinin Telafi Bazında Geri Ödenmesi

1. Talep Eden Taraf, yardım talebini istediği zaman iptal edebilir. Talep Eden Taraf, Yardım Eden Tarafı bu kararı hakkında derhal bilgilendirecek ve Yardım Eden taraf o zamana kadar yapılan masrafların geri ödenmesini talep edebilecektir.

2. Yardım Eden Taraf, Yardım Ekibinin üyelerinin sigortalı olmasını sağlayacak ve sözkonusu giderler yardıma ilişkin olarak düzenlenecek genel faturaya dahil edilecektir.

3. Görevin sonunda, Yardım Eden Tarafın yetkili makamları yapılan yardımın boyutları hakkında Talep Eden Tarafın yetkili makamına yazılı olarak bilgi verecektir.

4. Talep Eden Tarafın yetkili makamları Yardım Eden Tarafın yetkili makamlarına acil durumun nitelikleri ve nedenleri, yapılan yardımın şekli ve miktarı ve tamamlanan görevin sonuçları hakkında nihai bilgi verecektir.

Madde 14**Zararın Karşlanması**

1. Talep Eden Taraf, yardım ekipleri mensuplarının, işbu anlaşmanın uygulanması ile ilgili faaliyetler sırasında yaralanmaları veya ölmeleri halinde, bunlara ilişkin giderleri karşılayacaktır. İlgili Taraflar, ödenmesi gereken meblağ üzerinde anlaşmaya varacaklardır.

2. Yardım Ekiplerinin bir mensubu, işbu anlaşmanın uygulanması ile ilgili faaliyetler sırasında, Talep Eden Tarafın topraklarında hükmü şahsiyetlere veya kişilere zarar veririse, Talep Eden Taraf, yürürlükteki yasal mevzuatı uyarınca, söz konusu zararı, kendi vatandaşlarınca yapılan zararlarda yapıldığı gibi tazmin edecektir.

3. Yardım Ekibi mensupları tarafından kasıtlı olarak veya ağır ihmal sonucu verilen zarar, Talep Eden Tarafın ulusal mahkemesince kanıtlandığı takdirde, Yardım Eden Tarafça tazmin edilecektir.

Madde 15**Kişisel Verilerin Transferi**

Bu Anlaşma kapsamında kişisel verilerin diğer Taraflara transferi işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir cüzünü oluşturan Ek l'e göre yürütülecektir.

Madde 16**Uluslararası ve Ulusal Örgütler/Kurumlar ile İşbirliği**

Karşılıklı düzenlemeler temelinde, ilgili Taraflar, ilgi duyan uluslar arası ve ulusal örgütler/kurumları işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili faaliyetlere katılmaya davet edebilirler.

Madde 17**İmza**

İşbu Anlaşma, her KEİ üyesi ülkenin imzasına açıktır.

Madde 18**Onaylama, Kabul Etme, Tasdik Etme, Uygun Bulma veya Katılma**

1. İşbu Anlaşma, onaylama, kabul, tasdik, uygun bulma ve katılmaya tabi olacaktır. Onaylama, kabul, tasdik, uygun bulma ve katılma belgeleri işbu Anlaşmanın tevdi mercine iletilecektir.

2. İşbu Anlaşmanın Tевdi Mercii Rusya Federasyonu Hükümeti olacaktır ve yukarıda maruz belgelerin onaylı örneklerini Taraflara ileticektir.

Madde 19**Yürürlüğe Girme ve Geçerlilik Süresi**

1. İşbu Anlaşma, en az altı ülkenin onay, kabul, tasdik, uygun bulma ve katılma belgeleri tevdi edildiğinde yürürlüğe girecek ve süresiz geçerli olacaktır.

2. İşbu Anlaşmayı onaylayan, kabul eden, tasdik eden altı ülkenin onay, kabul, tasdik, uygun bulma belgelerinin tevdi edilmesini takiben katılan her ülke için bu Anlaşma söz konusu ülkenin onay, kabul, tasdik, uygun bulma belgesini tevdi ettiği gün yürürlüğe girecektir.

Madde 20

Anlaşmadan Çekilme

1. Herhangi bir Taraf, işbu Anlaşmadan, tevdi merciine yazılı bildirimde bulunarak çekilebilir. Tevdi Mercii diğer Tarafları bu konuda bilgilendirecektir.

2. Çekilme, Tevdi Merciiine bu tür bir bildirim yapıldığı tarihten 90 gün sonra geçerli olacaktır.

3. İşbu Anlaşmadan daha erken bir tarihte çekilmek isteyen Herhangi bir Taraf, keyfiyeti tevdi merciine yazılı olarak bildirecektir. Bildirim, çekilme başvurusunun yapıldığı tarihten sonra en az 30 gün içerisinde yapılmalıdır.

Madde 21

Anlaşmaya Getirilecek Değişiklikler

1. Taraflar, işbu Anlaşmada değişiklik yapılmasını önerebilir.

2. Değişikliklere ilişkin tüm öneriler yazılı olarak işbu Anlaşmanın 7 nci maddesinde bahse konu Acil Durumlar Çalışma Grubu (Komitesi)ne iletilecektir. Söz konusu Komite bu önerileri tüm Taraflara bildirecektir. Bu çerçevede yapılacak müteakip işler, Taraflar tarafından verilecek yetki çerçevesinde Acil Durumlar Çalışma Grubu (Komitesi) tarafından belirlenecektir.

Madde 22

Diğer Uluslararası Anlaşmalar ile İlişkiler

İşbu Anlaşma, Tarafların diğer uluslar arası anlaşmalardan kaynaklanan haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Madde 23

Uyuşmazlıkların Çözümü

İki veya daha çok taraf arasında işbu anlaşmanın yorumu veya uygulaması konusunda bir uyuşmazlık çıktığı takdirde, ilgili Taraflar uyuşmazlığı müzakereler yoluyla ve gerekli görüldüğü takdirde Diplomatik Kanallardan çözeceklerdir.

Madde 24

Anlaşmanın Dili

İşbu Anlaşmanın asıl metni İngilizce olarak hazırlanmıştır.

.....1999 ... tarihinde imzalanmıştır.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, usulüne uygun olarak, yetkili kılınmış aşağıda belirtilenler bu anlaşmayı imzalamışlardır.

Arnavutluk Cumhuriyeti
Ermenistan Cumhuriyeti
Azerbaycan Cumhuriyeti
Bulgaristan Cumhuriyeti
Gürcistan
Yunanistan Cumhuriyeti
Moldova Cumhuriyeti
Romanya
Rusya Federasyonu
Ukrayna

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
64	17	213
73	52	18
94	4	503:504, 518:532

I- Gerekçeli 740 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/930